

Examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. d)

Logică, argumentare și comunicare

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională.

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I _____ **(30 de puncte)**

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Din structura demonstrației **nu** face parte:
 - a. procedeul demonstrației b. fundamentul demonstrației c. criteriul demonstrației d. teza de demonstrat
2. O regulă de corectitudine a operației de clasificare este:
 - a. regula adecvării b. regula consistenței c. regula încrucișării d. regula omogenității
3. Termenul *Mica Sirenă* este din punct de vedere intensional: a. vid b. pozitiv c. singular d. abstract
4. Predicatul logic al propoziției *Foarte multe popoare din vestul Europei sunt cu un nivel ridicat de trai* este:
 - a. cu un nivel de trai ridicat b. sunt cu un nivel de trai ridicat c. cu un nivel ridicat de trai d. sunt
5. Dacă termenului *elice de elicopter* îi eliminăm proprietatea *de elicopter*, atunci:
 - a. intensiunea termenului scade și extensiunea crește b. extensiunea termenului scade și intensiunea crește
 - c. se reduc amândouă d. scade doar intensiunea
6. Reprezintă o operație de conversiune prin accident corectă:
 - a. Dacă nicio rozătoare nu este animal domestic, atunci toate rozătoarele sunt animale sălbatice.
 - b. Unele animale rozătoare nu sunt iepuri pentru că unii iepuri nu sunt animale rozătoare.
 - c. Unele animale rozătoare sunt iepuri pentru că toți iepurii sunt animale rozătoare.
 - d. Dacă unele animale rozătoare sunt iepuri, atunci toți iepurii sunt animale rozătoare.
7. În cadrul inducției complete putem afirma că:
 - a. există o clasă de obiecte al cărei număr de elemente este finit b. are o concluzie probabilă
 - c. doar o parte din elementele clasei poate fi examinată d. are la bază o analiză a unui eșantion reprezentativ
8. Inducția incompletă este:
 - a. o generalizare în cadrul unei clase de obiecte b. o particularizare în cadrul unei clase finite de obiecte
 - c. o particularizare în cadrul unei clase infinite de obiecte d. o inferență deductivă
9. Între termenii *morcov* și *avion* se stabilește un raport logic de:
 - a. ordonare b. încrucișare c. contrarietate d. contradicție
10. După elementul numit *cuantor* propozițiile categorice se împart în:
 - a. universale și afirmative b. afirmative și negative c. particulare și afirmative d. particulare și universale

20 puncte

B. Fie termenii A, B, C, D și E, astfel încât: termenii A și B se află în raport de încrucișare, iar termenul C este subordonat termenului A și încrucișat la rândul-i cu termenul B. Intersecția lui C cu B reprezintă gen pentru

termenul D. Termenul E este specie a lui A, intersectat cu C și în raport de opoziție cu D și B.

1. Reprezentați, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni.

2 puncte

2. Stabiliți, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D, E, care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu **A**, iar propozițiile false cu litera **F**):

a. Niciun A nu este D. b. Unii B nu sunt A. c. Unii C sunt D. d. Toți D sunt C.

e. Niciun B nu este C. f. Unii A nu sunt C. g. Unii D nu sunt E. h. Toți A sunt E.

8 puncte

SUBIECTUL al II-lea

30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. *Unii artiști contemporani buzoieni nu sunt puternic influențați de inteligența artificială.*

2. *Toți producătorii de biciclete sunt agenți economici.*

3. *Nicio planetă din sistemul solar nu este cu lumină proprie.*

4. *Unele suplimente alimentare sunt benefice sănătății copiilor.*

A. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, subcontrara propoziției 1, contradictoria propoziției 2,

subalternă propoziției 3 și supraalternă propoziției 4.

8 puncte

B. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia

dintre propozițiile 2 și 3, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural.

8 puncte

C. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, obversa conversei contradictoriei propoziției 4, respectiv, subcontrara obversei propoziției 1.

6 puncte

D. Doi elevi, X și Y, opinează astfel:

X: *Unele animale frumoase sunt pisici agresive, dacă unele animale frumoase nu sunt pisici blânde.*

Y: *Niciun autovehicul electric nu este simplu de întreținut, prin urmare niciun autovehicul simplu de întreținut nu este electric.*

Pornind de la această situație: a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi;

4 puncte

b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate;

2 puncte

c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului Y

2 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Fie următoarele două moduri silogistice: *aei-1*, *iai-2*.

a) Scrieți schemele de inferență corespunzătoare modurilor silogistice date.

4 puncte

b) Construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre schemele de inferență scrise la subpunctul a).

2 puncte

c) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea modurilor silogistice date, precizând totodată decizia rezultată din reprezentarea grafică (de exemplu: mod silogistic valid/mod silogistic nevalid).

8 puncte

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția „*Unele animale acvatice nu sunt mamifere*”.

6 puncte

C. Fie următorul silogism: „*Toate comedile sunt opere comice, așadar unele tragedii nu sunt opere comice știind că nicio comedie nu este tragedie*”.

Pornind de la silogismul dat, stabiliți care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera A, iar propozițiile false cu litera F):

1. Termenul mediu este distribuit în premisa minoră și nedistribuit în premisa majoră.
 2. Concluzia silogismului este o propoziție universală afirmativă.
 3. Predicatul logic al concluziei este reprezentat de termenul *opere comice*.
 4. Subiectul logic al concluziei este nedistribuit în premisă, dar este distribuit în concluzie. **4 puncte**
- D. Fie următoarea definiție: *Onestitatea este o calitate a oamenilor onești*.
- a) Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**
 - b) Precizați o regulă de corectitudine a definirii, alta decât cea menționată la subpunctul a). **2 puncte**
 - c) Construiți o definiție, având ca definit termenul „onestitate”, care să încalce regula precizată la subpunctul b). **2 puncte**

Examenul național de bacalaureat 2026

Simulare Proba E. d)

Logică, argumentare și comunicare BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 1

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională.

* Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.

* Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.

* Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-c, 2-d, 3-b, 4-c, 5-a, 6-c, 7-a, 8-a, 9-d, 10-d

10 x 2p= 20 puncte

B. 1. reprezentarea corectă, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, a raporturilor logice dintre cei cinci termeni

2 puncte

2. câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect, astfel:

a-F, b-A, c-A, d-A, e-F, f-A, g-A, h-F

8 x 1p= 8 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. - câte 1 punct pentru construirea, în limbaj formal, a subcontrarei propoziției 1 (SiP), a contradictoriei propoziției 2 (SoP), a subalternei propoziției 3 (SoP) și a supraalternei propoziției 4 (SaP)

4x1p= 4 puncte

- câte 1 punct pentru construirea, în limbaj natural, a subcontrarei propoziției 1, a contradictoriei propoziției 2, a subalternei propoziției 3 și a supraalternei propoziției 4.

4x1p= 4 puncte

B. - câte 1 punct pentru aplicarea explicită a celor două operații, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 2 și 3, în limbaj formal.

(2x1p)+(2x1p)= 4 puncte

- câte 1 punct pentru derivarea, în limbaj natural, a conversei și a obversei fiecăreia dintre propozițiile 2 și 3.

(2x1p)+(2x1p)= 4 puncte

C. - câte 1 punct pentru construirea, în limbaj formal, a obversei conversei contradictoriei propoziției 4 (Pa~S), respectiv, a subcontrarei obversei propoziției 1 (So~P).

2x1p= 2 puncte

- câte 2 puncte pentru construirea, în limbaj natural, a obversei conversei contradictoriei propoziției 4, respectiv, a subcontrarei obversei propoziției 1.

2x2p= 4 puncte

D. a. câte 2 puncte pentru scrierea, în limbaj formal, a fiecăreia dintre opiniile celor doi elevi:

(X: SoP → Si~P, Y: SeP → PeS).

2x2p= 4 puncte

b. câte 1 punct pentru precizarea corectitudinii/ incorectitudinii logice a fiecăruia dintre cele două raționamente formalizate (de exemplu, X: SoP → Si~P, obversiune validă/ raționament corect; Y: SeP → PeS, conversiune validă/ raționament corect).

2x1p= 2 puncte

c. explicarea corectitudinii/ incorectitudinii logice a raționamentului elevului Y (de exemplu, SeP → PeS, conversiune validă deoarece respectă legea distribuirii termenilor; termenul S este distribuit în concluzie și în premisă, iar termenul P este distribuit în concluzie și în premisă).

2 puncte

Notă: În situația în care candidatul explică corectitudinea logică a raționamentului elevului Y prin precizarea doar a legii distribuirii termenilor, fără a indica motivul pentru care respectă legea, se acordă 1 punct din cele 2 posibile.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. a) câte 2 puncte pentru scrierea schemei de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, astfel:

MaP PiM

SeM SaM

SeP SiP

2x2p= 4 puncte

b) construirea, în limbaj natural, a unui silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență, scrise la subpunctul a). **2 puncte**

Notă: Punctajul pentru construirea în limbaj natural a silogismului cerut se acordă **independent** de valoarea de adevăr a propozițiilor.

c)- câte 3 puncte pentru verificarea explicită, prin metoda diagramelor Venn (reprezentarea grafică), a fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date. **2x3p= 6 puncte**

- câte 1 punct pentru precizarea deciziei privind validitatea fiecărui mod silogistic, astfel: *aee-1 - mod silogistic nevalid, iai-2 - mod silogistic nevalid*. **2x1p= 2 puncte**

Notă: Punctajul se acordă numai în situația în care decizia privind validitatea fiecărui mod silogistic rezultă din reprezentarea grafică a acestuia.

B. - construirea, în limbaj formal, a oricărui silogism valid care să justifice propoziția dată. **3 puncte**

- scrierea, în limbaj natural, a silogismului valid construit (cu premise adevărate/plauzibile). **3 puncte**

C. - câte 1 punct pentru fiecare dintre cele patru răspunsuri corecte, astfel:

1-F, 2-F, 3-A, 4-F **4x1p= 4 puncte**

D. a. menționarea unei reguli de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**

b. - precizarea oricărei alte reguli de corectitudine a definiției, diferită de regula de la punctul a. **2 puncte**

c. - construirea definiției cerute, având ca definit termenul *onestitatea*. **2 puncte**